

การศึกษาปริมาณไอโอดีนในอาหารที่ประชาชนบริโภค

ปัทมาภรณ์ อักษรชู*, ภัทริรา ยิ่งเลิศรัตนกุล, ณิชาพัฒน์ ฐิระโกมลพงศ์, จุฬารัตน์ สุภาณวัฒน์, สไบ อินทโชติ
สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000

คำนำ: ไอโอดีนเป็นแร่ธาตุสำคัญในการสร้างไทรอยด์ฮอร์โมน (Thyroid hormone) ซึ่งมีความสำคัญต่อการทำงานของของกลไกต่างๆในร่างกาย ช่วยในการพัฒนาระบบประสาทและสมองของทารกในครรภ์และหลังคลอด ปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้เกลือบริโภคและผลิตภัณฑ์ปรุงรสบางชนิดต้องมีการเสริมไอโอดีนในปริมาณที่กำหนด ควบคู่กับการบริโภคอาหารที่มีไอโอดีนเป็นส่วนประกอบ

วัตถุประสงค์: เพื่อหาปริมาณของไอโอดีนในแหล่งอาหารตามธรรมชาติ เพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพให้แก่ประชาชนไทยทุกกลุ่มวัย

วิธีดำเนินการ: สุ่มและเก็บตัวอย่างอาหารระหว่างเดือนตุลาคม 2562 - กรกฎาคม 2563 โดยเก็บตัวอย่างแต่ละชนิดจากแหล่งจำหน่าย 3 แหล่งในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ปทุมธานี และสมุทรสาคร จากนั้นวิเคราะห์ปริมาณน้ำในอาหารโดยวิธี drying method และปริมาณไอโอดีนโดยวิธี ICP-MS

ผลการวิจัย: ไข่นกกระทามีปริมาณไอโอดีนสูงสุดคือ $130.3 \pm 24.7 \mu\text{g}/100\text{g}$ รองลงมาคือ ไข่เป็ดและไข่ไก่ มีปริมาณไอโอดีน 58.7 ± 18.7 และ $47.5 \pm 1.9 \mu\text{g}/100\text{g}$ ตามลำดับ ปริมาณไอโอดีนในปลาหนึ่งมีค่า $44.8 \pm 21.8 \mu\text{g}/100\text{g}$ ซึ่งมากกว่าปลาสด ($28.8 \pm 17.3 \mu\text{g}/100\text{g}$) กลุ่มปลาทะเลชนิดอื่นมีปริมาณไอโอดีนในช่วง $10.5-20.9 \mu\text{g}/100\text{g}$ กลุ่มหมึกและกุ้งพบว่ามีปริมาณไอโอดีนในช่วง $4.1-9.6 \mu\text{g}/100\text{g}$

วิจารณ์และสรุปผล: ไข่เป็นแหล่งที่ดีของไอโอดีนตามธรรมชาติ เมื่อเทียบปริมาณไอโอดีนต่อหนึ่งหน่วยบริโภคพบว่า การบริโภคไข่นกกระทา 4 ฟอง ไข่เป็ด 1 ฟอง และไข่ไก่ 1 ฟอง จะได้รับปริมาณไอโอดีนร้อยละ 34.7, 23.5 และ 15.8 ของปริมาณไอโอดีนที่ควรได้รับประจำวันตามลำดับ ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลพื้นฐานปริมาณไอโอดีนในแหล่งอาหารตามธรรมชาติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ทำเมนูอาหารเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับสารไอโอดีน

คำสำคัญ: ไอโอดีน ไข่ อาหารทะเล ปริมาณที่แนะนำ

---

*Corresponding author: ปัทมาภรณ์ อักษรชู/ E-mail: pattamaporn.a@anamai.mail.go.th